

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نېاشد تن من مېباد بدین بوم و بر زنده یک تن مېباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Ideological

مسائل ایدئولوژیک

الحاج داکتر امین الدین « سعیدی – سعید افغانی »

۰۹ دسمبر ۲۰۱۷

آیا زبان جنتیان عربی است؟

از فحوای آیات قرآنی، جنت جایی است در آسمان، و وسعت آن به مقدار وسعت زمین و آسمان معرفی شده، به نظر مفسران که عدم درک وسعت جنت در قلمرو فهم و ذهن انسانها نیست.

مطابق حکم قرآن عظیم الشان، جهان فعلی که ما در آن زندگی می کنیم، پایان یافتنی است و وقوع قیامت و ادامه زندگی انسانها در جهان دیگر در یک تقسیم بندی کلی (سعید و شقی) تعبیر شده است.

زبان تکلم در این جهان چه خواهد بود؟

علماء در یک تعریف ساده زبان فرموده اند: که زبان وسیله ای است برای افهام و تفهیم، و یا هم زبان وسیله ایست که ارتباط میان انسانها را تأمین می کند.

ولی با تأسف باید گفت که همین زبان که وسیله افهام و تفهیم است در مواردی به جنجال های بی مورد بین انسانها و از جمله در بین ما افغانها مبدل گشته است. هست مواردی که دانسته و نا دانسته، در مورد مسایل علمی، مسلکی و تخصص بدون داشتن فهم متناسب لازم خود را صاحب نظر دانسته و بدون مطالعه و فهم محتوا، مطابق میل و آروزها، تمایلات، سمپتی های خویش در مسایل مسلکی و فنی حکم صادر می کنیم و نظر مسلکی پیشکش می کنیم. تأسف بار این است که در مواردی اول نظر، حکم و فتوا صادر نموده و می دهیم و بعد در مورد صحت و سقم آن استدلال و مستندات می جوئیم و به هر قیمت ارائه کردن نظر می خواهیم.

علم زبانشناسی (لنگویستیک) در عصر امروز مشتمل بر ۱۲ علم مستقل است که پرداختن و آموزش همه این علوم از توان یک انسان خارج است که به این ترتیب ادعا لینگویست و زبان شناس بودن دیروز و امروز بر یک شخص یک ادعای دقیق و بجا نبوده، بلکه به این صفت یک انستیتوت و اداره علمی مسمی و متصف شده می تولند تا یک شخص. اما من این مسأله را کاملاً از یک دید و زاویه دیگر و کاملاً اختصاصی به بررسی می گیرم و آن این که:

آیا زبان اهل جنت واقعاً زبان عربی است و یا هم زبان اهل دوزخ واقعاً زبان مجوسی است؟

این مسأله شاید مورد علاقه همه نباشد که قابل فهم است، اما برای عده ای از مسلمانان موضوع قابل بحث است که من در این نوشته خدمت شان توضیحات حتی المقدور ارائه می دارم.

قبل از همه باید گفت که بخشی از مفاهیم و وسایل انسانی در آن دنیا به قدرت و امر الهی شکل خاص خویش را کاملاً عوض خواهد کرد و بخشی از مفاهیم امروزی کاملاً به شکل دیگر وجود خواهند داشت. آن ذاتی که از نیستی هست می کند مطمئناً قادر است تا وسیله ای در اختیار وی قرار دهد و یا بیاموزاند که همه باهم مباشر و مستقیم بدون موانع صحبت و یا افهام و تفهیم کرده بتوانند و این بحث امروزی ما کاملاً منتفی باشد. به تائید این ما زمانی که از دست و پای و بصر الهی بحث داریم بلا تأخیر ذکر کلمه بلا کیف به خاطری ضرورت است که ما به کیفیت این وسایل که برای نزدیک ساختن مفاهیم این اشیاء برای بشر است که به انسان آورده شده و اصلاً ما از جزئیات آن آگاهی نداریم.

شیخ الاسلام ابن تیمیه رحمه الله در مجموع فتاوی جلد چهارم بخش (العقیده) در این باب در تماس به این مبحث نگاشته است:

معلوم نیست که انسانها در روز قیامت به کدام زبانی صحبت خواهند کرد و با چه زبانی خطاب الله تعالی رامی شنوند، برای این که الله تعالی و رسولش صلی الله علیه وسلم در این باره به ما خبری نداده اند... و به صحت نرسیده که زبان مردم عربی باشد و در این مسأله نمی دانم که بین صحابه نزاعی باشد بلکه آنها به این مسأله نپرداخته اند زیرا سخن در این باره جزو فضولی است ولی بین متأخرین قیل و قالهایی شده:

تعداد کثیری از علماء بر این عقیده اند که زبان تکلم مروج در اهل جنت زبان عربی است. حتی برخ دیگری از علماء بدین عقیده اند که زبان اهل جنت زبان سریانی است، و استدلال می آورند که: زبان ابو البشر حضرت آدم علیه السلام سریانی بوده.

البته تمامی این اقوال نه از طریق عقل و نه هم از طریق نصوص حجت شده می تواند، زیرا همه ادعاهائی هستند که خالی از دلیل درستی هستند و خداوند سبحان بدان آگاه تر است. (تفصیل موضوع را می توان در مجموع فتاوی شیخ الإسلام أحمد بن تیمیه، جلد چهارم بخش (العقیده) مطالعه فرماید.)

خواننده محترم!

علمائی که بر عربی بودن زبان اهل جنت تأکید می ورزند، استدلال خویش را بر حدیثی که حضرت «ابن عباس» که از پیامبر صلی الله علیه وسلم روایت فراموده اند، استناد می نمایند، و اشاره به حدیثی دارند که می فرماید: «العرب ثلاث: لاتی عربی، و القرآن عربی، و کلام اهل الجنة عربی»؛ من [زبان] عرب را به خاطر سه چیز دوست می دارم:

- اول این که خودم از امت عرب هستم،
- دوم این که که کتاب الله (قرآن عظیم الشان) به زبان عربی فرود آمده است..
- سوم این که: زبان اهل جنت عربی است، و درجنت پر طراوت و زیبایی خداوند (ج) به زبان عربی صحبت می شود. (تفسیر مجمع البیان، تفسیر آیت ۱ سوره یوسف..)

برخی از مفسرین در تفاسیر خویش بر استدلال عقلی اتکاء نموده می نویسند:

- زبان اهل جنت، از سه حالت خارج نیست:

اول: هر قوم به زبان خود و لغات مختلف دنیائی تکلم می کنند؛ که البته اعراب به زبان عربی، افغانها به زبان افغانی، ترک ها به زبان ترکی، انگلیس ها به زبان انگلیسی و فرانسوی ها به زبان فرانسوی و غیره اقوام به زبان های مادری خویش ...

دوم: در جنت زبان جدیدی اختراع می شود، که جنتیان به آن صحبت خواهند کرد.

سوم: ویا جنتیان به زبان واحده عربی که کلام وحی و تکلم خدا با بنده اش بوده تکلم خواهند کرد.

ولی این همه استدلال ها توسط علماء رد گردیده ، و دلایل رد شان به شرح ذیل جمعبندی گردیده است:

دلیل اول :

دلیل اولی که علماء در رد آن ارائه می دارند اینست که: موجودیت زبانهای متعدد و متنوع در بین بشریت برای مصلحت می باشد، که هدف عمده و اساسی آن شناخت از همدیگر است ، طوری که قرآن عظیم الشان این فهم را با زیبایی خاصی چنین بیان فرموده است : «وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافُ أَلْسِنَتِكُمْ وَأَلْوَانِكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْعَالَمِينَ» (و از نشانه های قدرت اوست آفرینش آسمانها و زمین، و اختلاف زبانها و رنگهایشان. در این عبرتهایی است برای دانایان). (سوره روم: آیه ۲۲)

و یا هم طوری که می فرماید: «يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّن ذَكَرٍ وَأُنثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا» (ای مردم، ما شما را از مردوزن آفریدیم ، و شما را جماعتها و قبیله ها کردیم تا یکدیگر را بشناسید. هر آئینه گرامی ترین شما نزد خدا، پرهیزگارترین شماست. خدا دانا و کاردان است). (سوره حجرات: آیت ۱۳)

دوم رداستدلال اختراع زبان جدید در جنت:

علماء می نویسند: اگر قرار باشد در جنت زبان جدیدی اختراع شود، این زبان نسبت به عربی که در صدد اثبات آن برای اهل جنت هستیم؛ از دو حالت خارج نیست ، یا این زبان کاملتر است و یا ناقص است و یا مساوی است. اگر ناقص باشد که ترجیح بلا مرجح بوده و قبیح است. اگر مساوی باشد که ترجیح آن لغو است اگر کاملتر است، پس چرا خداوند قرآن را به زبانی نازل داشته که از این زبان فعلی پائینتر است؟

لذا این استدلال هم با اکملیت قرآن و جامع بودن آن سازش ندارد؛ پس این نظریه ای که گویا زبان نو اختراع می گردد از اصل و ریشه باطل است.

سوم رداستدلال عربی بودن زبان اهل جنت:

طوری که در فوق هم یاد آور شدیم دلیل که در عربی بودن زبان عربی اهل جنت توسط علماء پیش کشیده ، حدیث است که : «أحبوا العرب لثلاث لأني عربي، و القرآن عربي، و كلام أهل الجنة عربي» این روایت را امام «الطبرانی» در کتاب «الأوسط» و امام «البیهقی» در کتاب (شعب الإیمان) از «ابن عباس» روایت نموده اند .

ولی علمای شهیر جهان اسلام هریک «ابن الجوزی»، «شیخ امام الذهبی» و «شیخ الإسلام ابن تیمیه» و «شیخ البانی» و سایر علماء در کتب خود نوشته اند ، این روایت اصلاً حدیث نبوده ، اسناد آن ضعیف و از جمله احادیث موضوعی است . طوری که شیخ البانی آنرا در جمله احادیث ضعیفه آورده . در کتاب (سلسله الاحادیث الضعیفه) شماره (۱۶۰ درج می باشد).

همچنین روایت دیگری که در مورد عربی بودن زبان اهل جنت که : امام «الطبرانی» در (الأوسط) از ابوهریره نقل فرموده : «أنا عربي، و القرآن عربي، و لسان أهل الجنة عربي» ، را همه علماء از جمله احادیثی موضوعی شماریده و جناب شیخ البانی آن را در (شماره ۱۶۱ در جمله (السلسله الضعیفه) درج و آن را از جمله احادیث موضوعی شمرده است.

زبان اهل جهنم:

طوری که در فوق یاد آور شدیم برخی از مفسرین استدلال می نمایند که دوزخیان گویا به زبان عجمی و از آنجمله زبان مجوسی صحبت می کنند و حتی برخی از علماء از جمله علمای اهل تشیع روایتی را از حضرت علی کرم الله وجهه به شرح ذیل پیش می نمایند .

«سأله عن كلام اهل الجنة: فقال: كلام اهل الجنة بالعربية وسأله عن كلام اهل النار؟ فقال: بالمجوسية). از امام علي سؤال شد «زبان اهل بهشت و دوزخ چیست؟ ایشان فرمودند: بهشتیان عربي صحبت می کنند و دوزخیان، مجوسي.» (رک: علل ۵۹۷/۲- عیون ۱/۲۲۳ و بحار ۲۶۸/۸ و ۱۰/۸۱)

خدمت این عده از علماء باید گفت که: دوزخیان (اهل جهنم) اصلاً به زبانی ضرورتی ندارند و نه برای مباحثه چیزی دارند، زیرا جهنم جای تنهایی است. دوزخیان به مشکلاتی سخت و مصیبت زائی مبتلا و دست و پنجه نرم می کنند، به مشکلات خود مشغول هستند در آنجا ظلمتی طاقت فرسا حکفرما است، طوری که قرآن عظیم الشأن می فرماید: «إِذَا الْأَغْلالُ فِي أَعْنَاقِهِمْ وَ السَّلاسلُ يَسْحَبُونَ» (آن هنگام که غلها و زنجیرها بر گردن آنها قرار گرفته و با این غل و زنجیر آنها را می کشند) (سوره غافر آیت ۷۱)

«فِي الْحَمِيمِ ثُمَّ فِي النَّارِ يُسْجَرُونَ» (به درون آب جوشان، و سپس در آتش دوزخ سوزانده می شوند) (سوره غافر آیت ۷۲) از اوضاع و احوال زندگی دوزخیان چنین فهمیده می شود که دوزخیان در شرایط سوزان و کوتاه قلبی های تنگ و تاریک انفرادی زندانی هستند، با غل و زنجیر بسته هستند و به ندرت یگ دیگر را می بینند، از هم متنفراند و با هم انس نمی گیرند تا زبانی برای مخاطبه و همکلامی داشته باشند.

قرآن عظیم الشأن در مورد مکالمه اهل جنت با دوزخیان می گوید:

«جَنَّتِيانَ ، دوزخیان را صدا می زنند که ما آنچه را پروردگارمان (توسط پیامبر) به ما وعده داده بود همه را حق یافتیم. آیا شما هم آنچه را که پروردگارتان به شما وعده داده بود، حق یافتید؟»

«وَنَادَى أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابَ النَّارِ أَنْ قَدْ وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا». (سوره الاعراف آیت ۴۴)

در مکالمه می بینیم که دوزخیان با سرافکندگی و رسوائی جز اعتراف، راه دیگری در پیش ندارند. آتش را با چشم سر در برابر خود می بینند و حرارت آن را احساس می کنند. زبانهایشان لال می شود و قادر نخواهند بود آنگونه که در دنیا با اهل حق درگیر می شدند، درگیر بشوند و بحث و جدل کنند.

بنابراین با کمال شرمندگی، اعتراف می کنند (قَالُوا نَعَمْ) (می گویند: بلی) همه را، عین حقیقت دیدیم و به عقاب هولناک و عذاب دردناک گرفتار شدیم. با همین جمله کوتاه، پاسخ همه سؤالات را می دهند.

وباز می فرماید:

«فَأَذِّنْ مُؤَذِّنٌ بَيْنَهُمْ أَنَّ لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ، الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ كَافِرُونَ» (سوره الاعراف ۴۴)

ترجمه: ندا دهنده ای در میانشان ندا سر می دهد که نفرین خدا بر ستمگران باد! آن ستمگرانی که (مردم را) از راه خدا باز می داشتند (بر راستای خدا شناسی سد و مانع ایجاد می کردند و در دلهای مردم، شک و گمان می انداختند تا آنان را منحرف سازند) و به ایشان راه خدا را کج و نادرست نشان دهند و آنانی که به آخرت کفر می ورزیدند (و به جهان دیگری ایمان نداشتند).

بهشتیان، دست بردار نمی شوند. و از دوزخیان، سؤال مختلف، یکی پس از دیگری، می نمایند. آنها همچنان با ذلت و خواری پاسخ می دهند..

قرآن عظیم الشأن صحنه دیگری از صحبت آنها را در این آیات، به نمایش گذاشته است:

«كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ * إِلَّا أَصْحَابَ الْيَمِينِ * فِي جَنَّاتٍ يَتَسَاءَلُونَ * عَنِ الْمُجْرِمِينَ * مَا سَلَكَكُمْ فِي سَقَرٍ * قَالُوا لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينَ * وَلَمْ نَكُ نُطْعِمِ الْمِسْكِينَ * وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ الْخَائِضِينَ * وَكُنَّا نُكَذِّبُ بَيُّومَ الدِّينِ * حَتَّى أَتَانَا الْيَقِينُ» (سوره مدثر ۳۸ الى ۴۷)

(هر کسی در برابر کارهایی که کرده است (در دوزخ زندانی می‌گردد و) گروگان می‌شود. مگر یاران سمت راستی (که مؤمنان‌اند). آنان در باغهای بهشت به سر می‌برند و (از دوزخیان) می‌پرسند. چه چیزهایی شما را به دوزخ کشانده و بدان انداخته است؟ می‌گویند: (در دنیا) از زمره نمازگزاران نبودیم. و به مستمند خوراک نمی‌دادیم. و ما پیوسته با باطل‌گرایان (همنشین و همدم) بوده و به باطل فرو رفته‌ایم. و روز سزا و جزا (قیامت) را دروغ می‌دانستیم. تا مرگ به سراغمان آمد)

همچنان در آیت (۵۰ سوره اعراف) به مباحثه ای که بین اهل جنت و اهل دوزخ صورت می‌گیرد اشاره نموده می‌فرماید:

«وَنَادَى أَصْحَابُ النَّارِ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنْ أَفِيضُوا عَلَيْنَا مِنَ الْمَاءِ أَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ حَرَّمَهُمَا عَلَى الْكَافِرِينَ» (دوزخیان بهشتیان را آواز دهند که اندکی آب یا از چیزهایی که خدا به شما ارزانی کرده است بر ما فرو ریزد. گویند: خدا آنها را بر کافران حرام کرده است).

و یا آیت ۴۷-۴۳ سوره مدثر: «قَالُوا لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينَ * وَلَمْ نَكُ نُطْعِمِ الْمِسْكِينَ * وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ الْخَائِضِينَ * وَكُنَّا نُكَذِّبُ بَيُّومَ الدِّينِ * حَتَّى أَتَانَا الْيَقِينُ» (کسانی که در بهشتها نشسته‌اند می‌پرسند از گناهکاران که چه چیز شما را به جهنم کشانید؟ گناهکاران می‌گویند: ما از نمازگزاران نبودیم. و به فقیران طعام نمی‌دادیم و با آنان که سخن باطل می‌گفتند هم آواز می‌شدیم و روز قیامت را دروغ می‌انگاشتیم تا مرگ ما فرا رسید).

از نمونه مباحثاتی که در فوق از آن یاد آور شدیم به این نتیجه می‌رسیم که اهل دوزخ و اهل جنت به کلام واحدی که همان زبان عربی است تکلم می‌دارند.

استنتاج نهایی

از مجموع استدلال‌های وارده می‌توان چنین نتیجه گرفت که این منطق که گویا ساکنین جنت به عربی صحبت می‌کنند، و اهل دوزخ به زبان غیر عربی، از جمله مجوسی. این روایات دروغ و دور از منطق بوده و هیچ گونه اصل و اساسی در دین مقدس اسلام ندارد.

استدلال به همچو روایات ضعیفه و موضوعی برای اثبات یک اصل عالی برای هرانسانی که کمی فهم و درک از دین و اصول شرعی داشته باشد قابل انکار است، بناءً من حیث حکم کلی گفته می‌توانیم:

انسانها در دنیا به زبان‌های مختلف مادری خود تکلم می‌نمایند، بنابراین بعد از مرگشان هم به جازای زبان مادری خویش به زبان دیگری سخن نمی‌گویند.

از جانب دیگر چگونه ممکن خواهد، انسانی که تا به حال بزبان عربی صحبت نکرده باشد، چطور می‌تواند بدون تعلیم و آموزشی در قیامت بیاورد و یکسره به زبان عربی صحبت کند، و یا هم بالعکس اعراب که در جهنم هستند، چطور خواهد توانست با زبان عجمی صحبت به عمل آرد؟! زیرا زبان عجمی شامل تمامی زبانهای غیر عربی می‌شوند! خداوند متعال انسانها را با زبانها و نژادهای متفاوتی آفرید و هیچ شخصی را بر شخصی دیگری بنابر بر معیارهای زبانی افضلیت و ارجحیت نداده است، مگر براساس ایمان و تقوا، فرق نمی‌کند که این انسان دارای چه رنگ باشد،

و مستوی معیشتی آن در کدام سطح قرار داشته باشد ، غنی باشد و یا فقیر ، عرب باشد و یا هم عجم ، فضیلت در اسلام بر بنیاد ایمان و تقوا نزد الله تعالی است .

قرآن عظیم الشن در آیت ۱۳ سوره حجرات می فرماید : « يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ »

یعنی: ای مردم! ما شما را از یک مرد و زن آفریدیم و شما را به اقوام و قبیله‌های مختلفی قرار دادیم تا یک دیگر را بشناسید؛ (اینها ملاک امتیاز نیست)، گرامی‌ترین شما نزد خداوند با تقواترین شماست؛ خداوند دانا و آگاه است! همچنان می فرماید : « وَمِنْ آيَاتِهِ خُلُقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَخِلَافُ السِّنِّتِ وَالْوَاوِيكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْعَالَمِينَ » (سوره روم آیت ۲۲) (یعنی: و از آیات او آفرینش آسمانها و زمین، و تفاوت زبانها و رنگهای شماست؛ در این نشانه‌هایی است برای عالمان).

بنابراین استدلال های که برای عربی زبان بودن اهل جنت توسط علماء مطرح می گردد و یا هم استدلال هائی که بر عجمی بودن زبان اهل دوزخ پیش کش می گردد ، همه آنها از دلایل باطله بوده و هیچ گونه اصل، و اساس در دین اسلام ندارد. منحصراً آخرین سخن خدمت خوانندگان محترم باید به عرض برسانم :

طبق رهنمود شریعت اسلام هرکس در روز قیامت با زبان مادری خویش صحبت خواهد نمود، و از اعمالی که در دنیا به عمل آورده است جواب خواهند فرمود.

برادران و خواهران محترم !

فرق نمی کند که زبان روز قیامت زبان عربی یا زبان سریانی باشد، و یا هم زبان عجمی باشد، کوشش باید کرد در امتحان عظیمی که در پیش رو داریم و در فرصت کوتاه که برای ما میسر گردیده، سربلند و سرفراز بدر آییم . از پروردگار با عظمت می خواهیم مارا در جمله صالحین اهل جنت فردوس قرار داده و از آتش و غل زنجیر جهنم نجات دهد. آمین یا رب العالمین .

تتبع، نگارش و نوشته از:

الحاج داکتر امین الدین « سعیدی – سعید افغانی »